

Oversikt over og erfaring med tiltak for elvemusling iverksatt gjennom tilskuddsordningen for prioriterte arter

Bjørn Mejdell Larsen

Elvemuslingseminar, Stjørdal 3. februar 2015

Tilskuddsordning for prioriterte arter

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Du er her: [regjeringen.no](#) / [Miljøverndepartementet](#) / [Pressesenter](#) / [Pressemeldinger](#) / 100 millioner kroner til arter og naturtyper i Norge

Pressemelding, 13.10.2009

100 millioner kroner til arter og naturtyper i Norge

Regjeringen foreslår i neste års statsbudsjett å bruke 100 millioner kroner til arbeidet med arter og naturtyper. 30 millioner kroner skal gå til gjennomføring av naturmangfoldloven, 43 millioner kroner til bevaring av truede plante- og dyrearter og 25 millioner kroner til det norske Artsprosjektet. I tillegg settes det av to millioner kroner til økt informasjon om naturmangfoldet som ledd i markeringen av FNs internasjonale naturmangfoldår 2010.

Pressemelding av 13.10.2009 fra Miljøverndepartementet

Tilskuddsordning for prioriterte arter

- 100 millioner til iverksetting av Naturmangfoldloven
- 20 millioner til to nye tilskuddsordninger for prioriterte arter og utvalgte naturtyper
- Grunneiere, kommuner, organisasjoner og andre kunne søke om midler til tiltak som skjøtsel, restaurering og gjenoppretting
- Arter med handlingsplaner var aktuelle kandidater til å bli prioritert etter Naturmangfoldloven – og i 2009 var det utarbeidet eller under utarbeidelse 39 handlingsplaner, bl.a. elvemusling

Tilskuddsordning for prioriterte arter

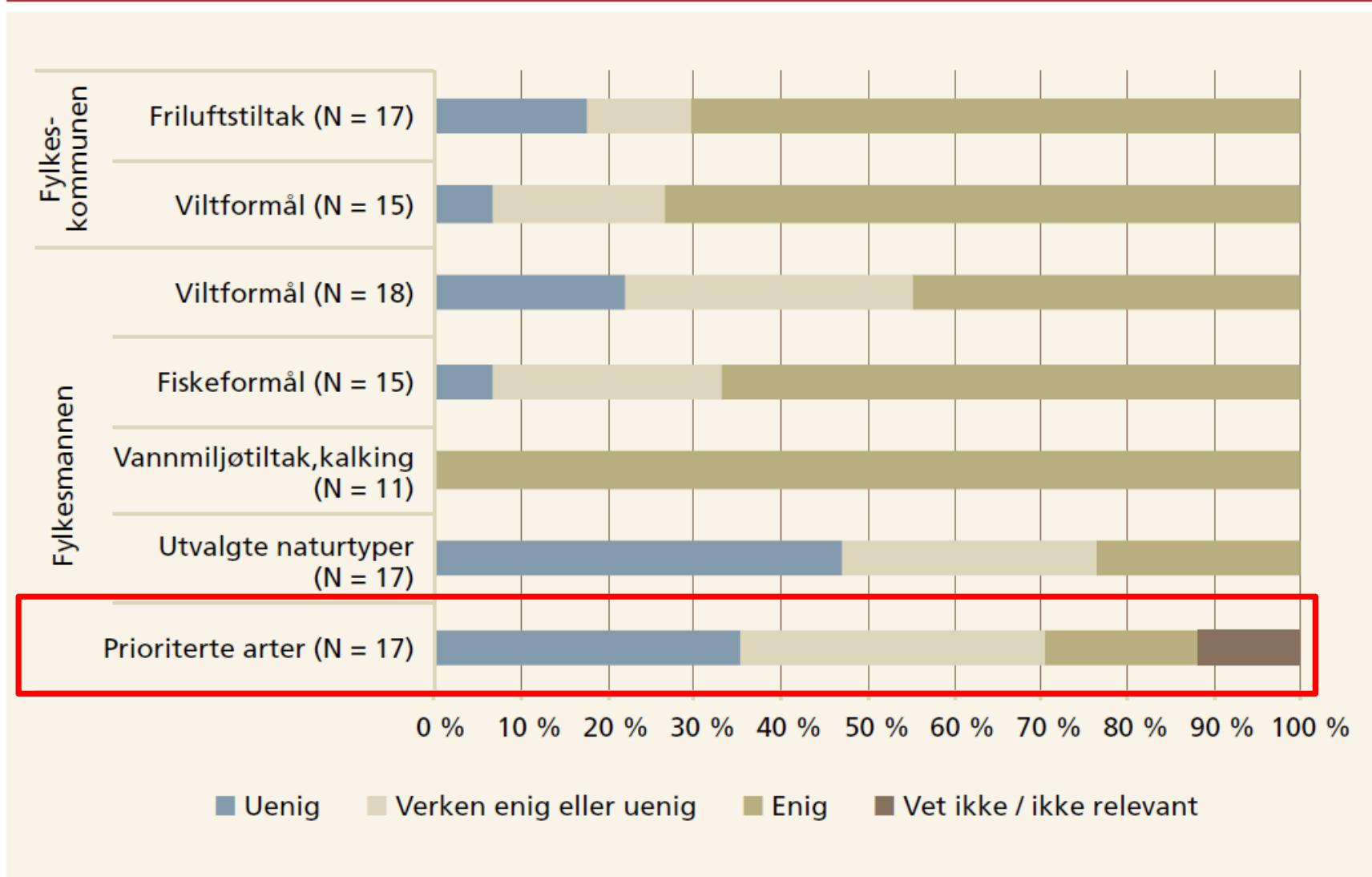
- Elvemusling foreslått av Direktoratet for naturforvaltning som prioritert art allerede i første runde (23. mars 2010)
- Elvemusling ble formelt ikke en prioritert art, men «beholdt» likevel statusen i tilskuddsordningen
- Dette var veldig viktig for å komme i gang med konkrete tiltak for elvemusling og opprettholde fokus på arten
- Søknad om tilskudd sendes gjennom Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter og adresseres til Fylkesmannen i det fylket søknaden gjelder
- Fylkesmannen forvalter tilskuddsordningen

Riksrevisjonens undersøkelse av tilskuddsordningen

- Tilskudd er et viktig virkemiddel for å nå de nasjonale målene knyttet til naturmangfold og friluftsliv
- Tilskuddsordningen gir økt aktivitet og merverdi
- Mangelfull kartlegging av behov for tiltak
- Risiko for at tilskudd til prioriterte arter ikke gir god måloppnåelse

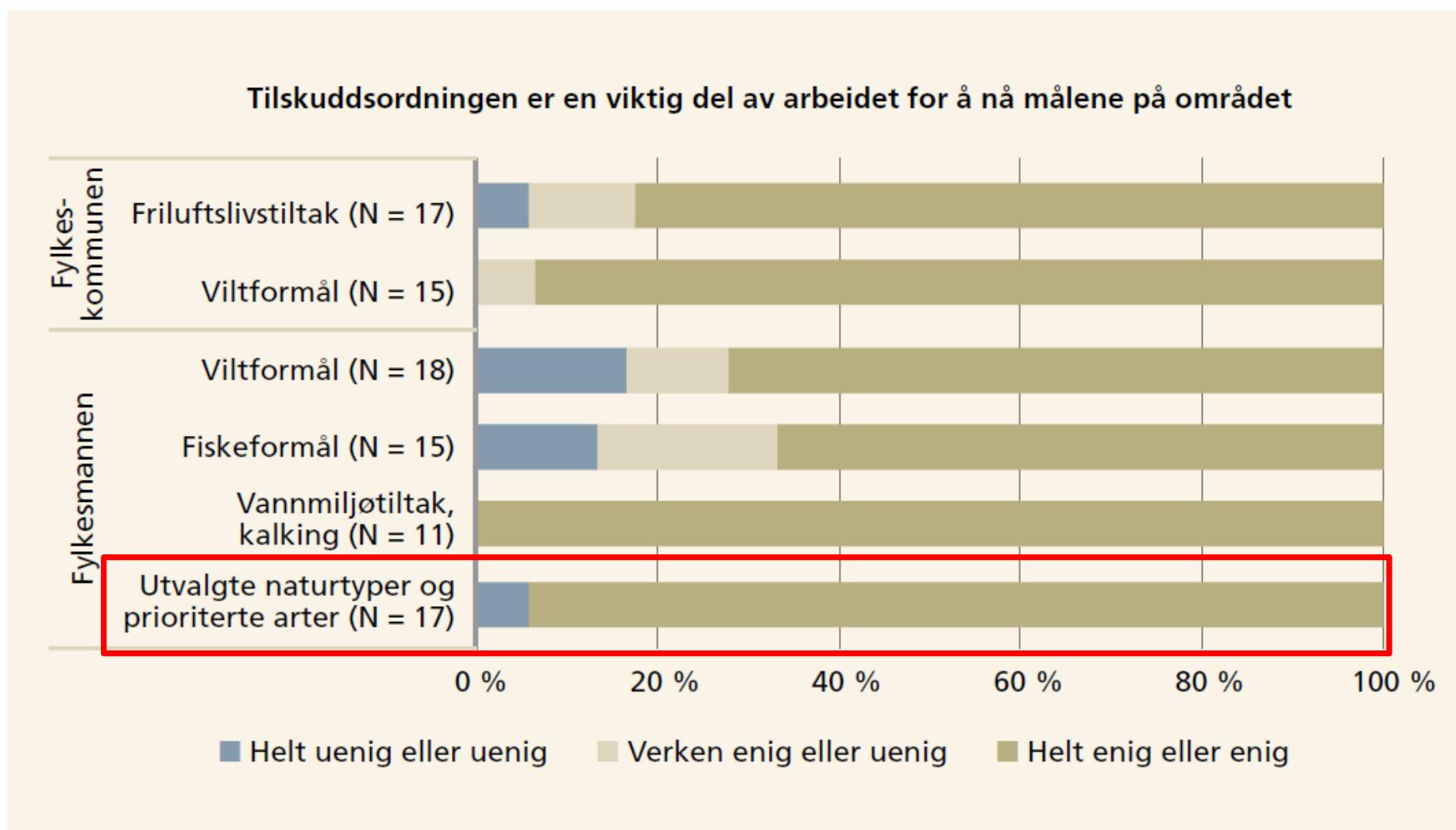

Figur 4 Tilskuddsordningen er godt nok kjent for å få nok relevante søknader. Fylkesmennenes og fylkeskommunenes svar

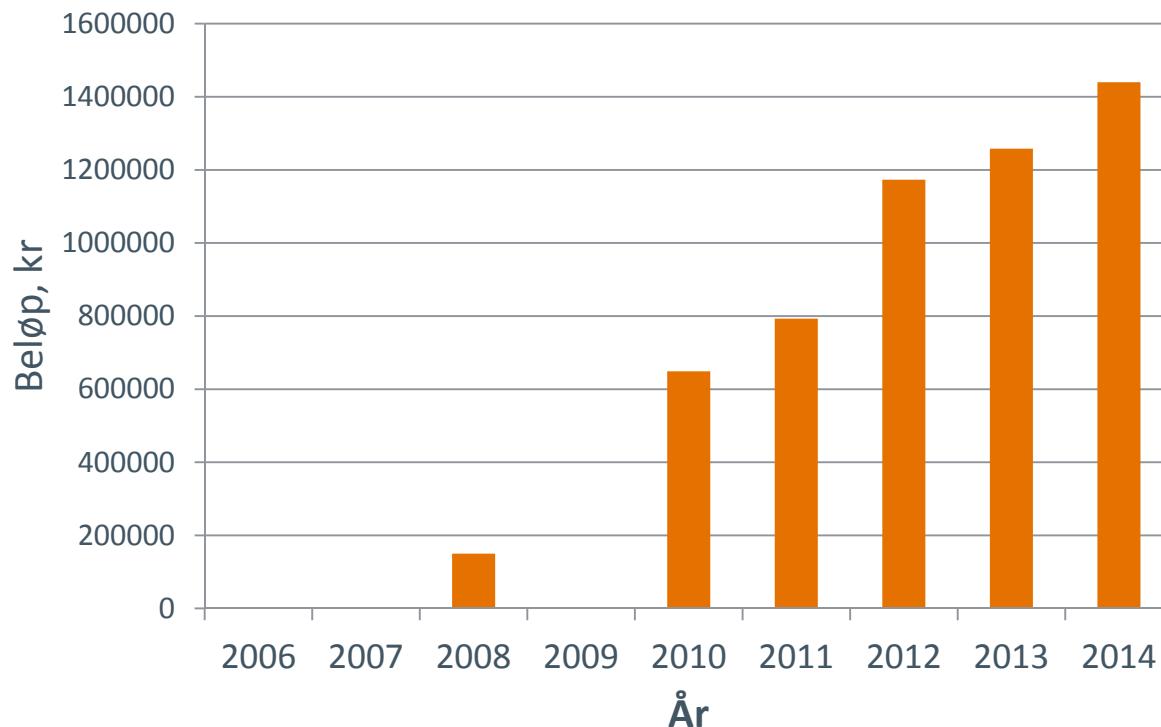
Kilde: Riksrevisjonen

Figur 6 Fylkeskommunenes og fylkesmennenes oppfatning om tilskuddenes bidrag til måloppnåelse

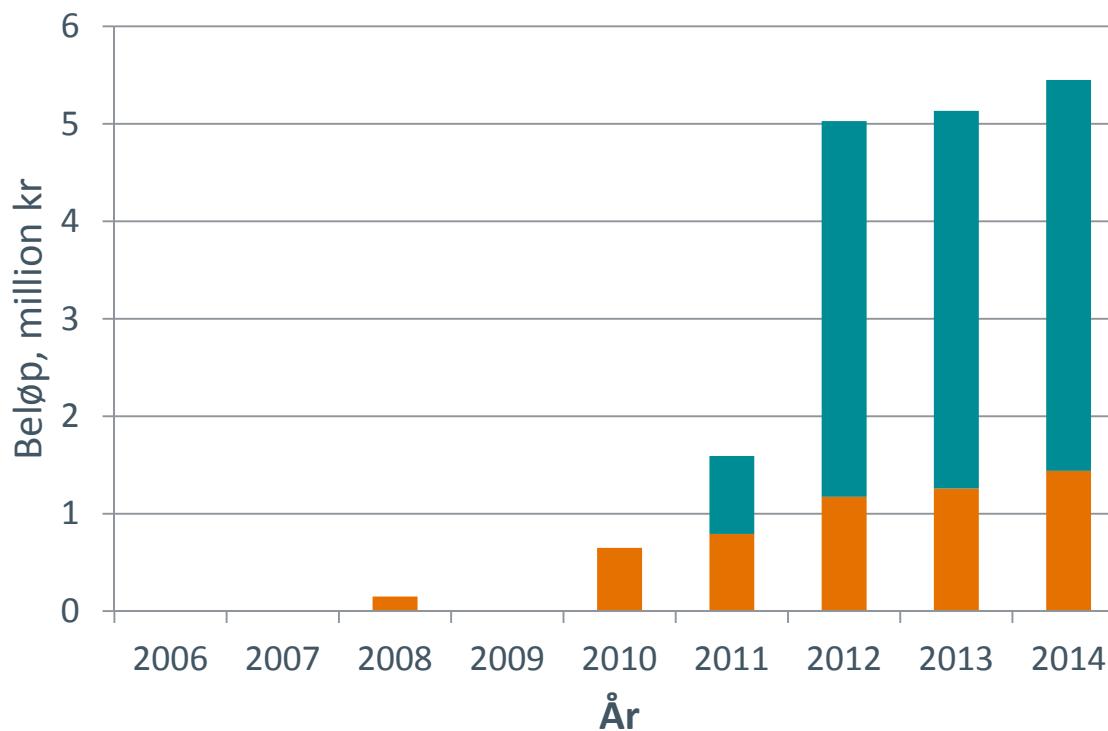
Kilde: Riksrevisjonen

Bevilgning til tiltak elvemusling

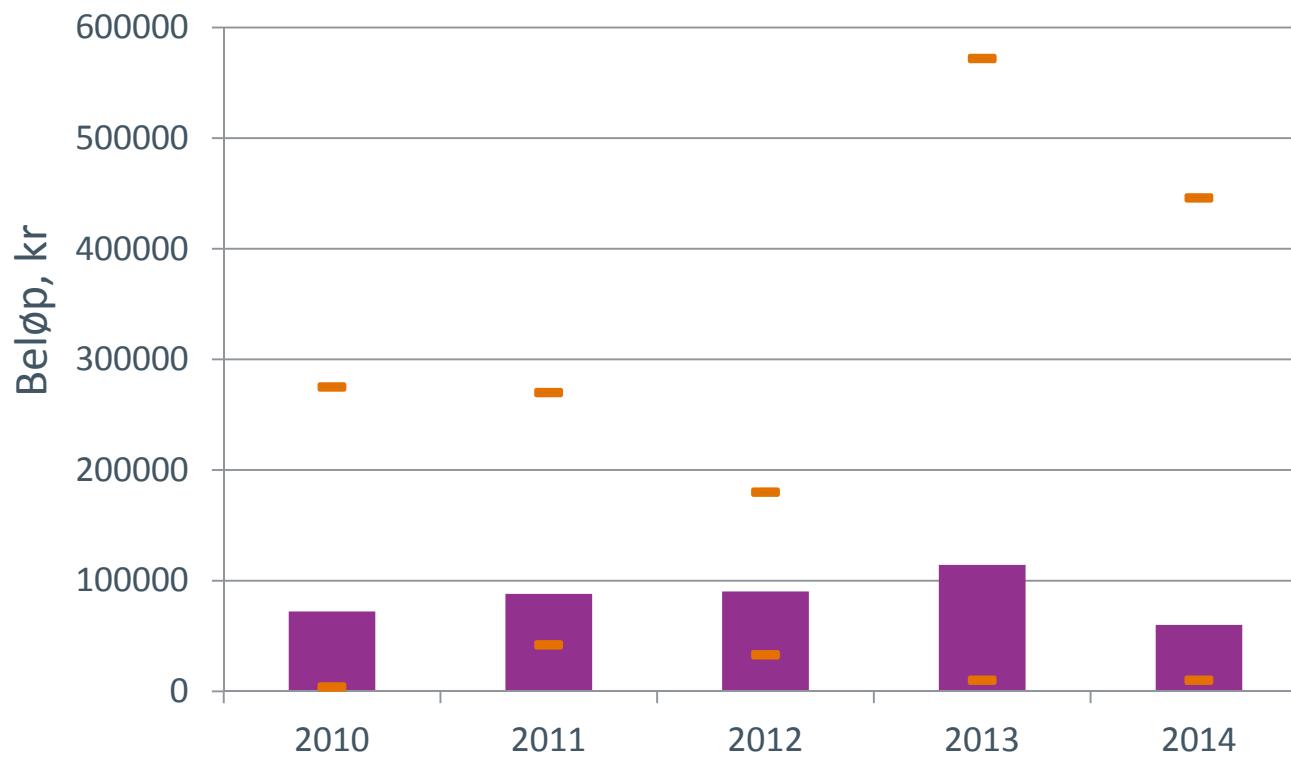
Totalt er det bevilget mer enn 5,3 mill. kroner i 2010-2014!

Bevilgning til tiltak elvemusling

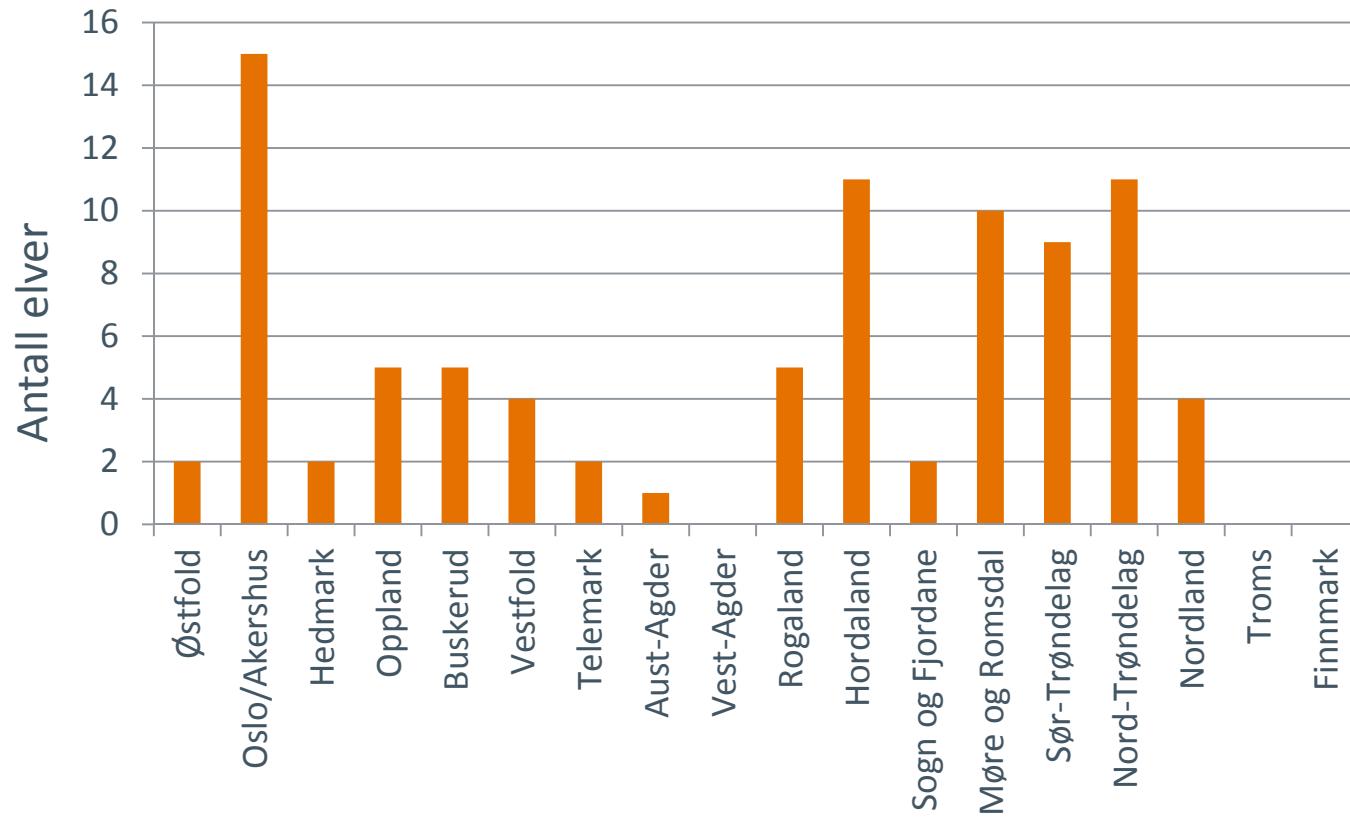
- Totalt er det bevilget 18 mill. kroner til elvemuslingtiltak
- I tillegg kommer de årlige driftsmidlene til Handlingsplanen

Prosjekt-størrelse i kroner

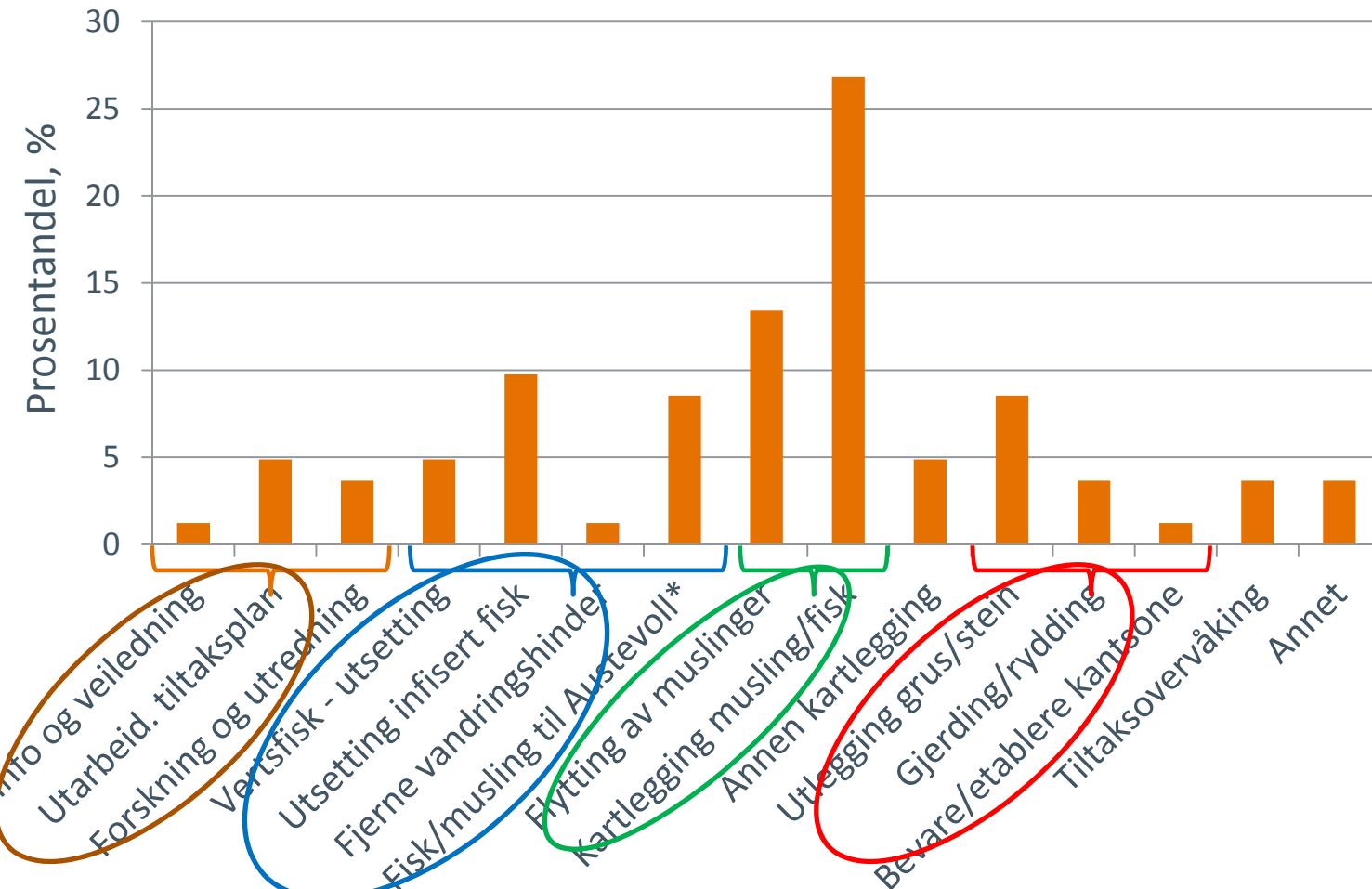
- Gjennomsnittlig beløp pr. prosjekt om lag 80 tusen kroner
- Totalt 66 prosjekt varierende fra <10' til nær 600'

Elver med tiltak fordelt på fylke

Totalt er det forsøkt tiltak i til sammen 88 elver i 2008-2014

Fordeling på «tiltakstyper»

Utfordringer

- Stor variasjon mellom fylker i kvalitet på prosjektene, gjennomførbarhet og faglig relevans
- Prosjektets omfang og størrelse - skal vi bruke mye penger i ett vassdrag eller lite penger i mange vassdrag?
- Kan ikke forvente at målgruppen (grunneiere og kommuner) har god nok kompetanse til å vurdere riktige tiltak
- Elvemusling påvirkes av inngrep og endringer i hele nedbørfeltet – punkttiltak blir mangelfulle og kortsiktige
- Tiltaksarbeid baseres på antagelser om hva problemet er – årsakssammenheng sjeldent kartlagt
- Tiltak igangsatt på vikarerende grunnlag

Fortsatt behov for tiltak!